

FUNCTION OF A FOUNDATION

Yidi WADI

Saudi Arabia Medina University – ZIMBABWE

I am indeed honored to be invited to this great and beautiful country to speak on a topic of such great importance at a time when the world is facing some of its greatest economic, social and political challenges. All of which bring into the focus the rule of function of foundation in society. A topic that I have been interested to speak on. Ladies and gentlemen, although the idea of foundations is as old as human civilization itself, it can be found in the teachings of the three Abrahamic traditions: Judaism, Christianity and Islam. It was here in Turkey during the ottoman period that for us Muslims at least the idea of foundations were crystalized. It is therefore befitting in what we are holding this auspicious conference here in Turkey. In these few minutes allocated to me, I would like to add you that for me as a Muslim Scholar, the functions of a foundation are defined in two important general Islamic legal and ethical principles. The first principle is the general infamous legal dicta, which means if a mandatory duty and a responsibility cannot be performed except by adopting a specific method or means, then that method also becomes mandatory. Islamic jurists and scholars often try to confine this general principle to the execution of religious rituals and the al ibadet only. However, the Arabic particular Ma, which means he, that which is linguistically general M is inclusive. It is therefore applied to any other activity beyond the religious rituals. For example, the stage of examination of education or knowledge is a mandatory act in Islam. But the provision of school furniture and buildings is not in itself a mandatory act but a medium for the establishment of a mandatory act. Since we now live in an era and in societies where the stage and dissemination of education cannot properly take place without the school buildings and furniture, the provision of these items is now also a mandatory act under Islamic law and ethics. This is not uniquely in Islamic principle. For example in a society like Britain, the provision of education is a mandatory act under British law. When it was discovered that many children were failing to concentrate or fully participate in education due to hunger, the British government made it compulsory for local authorities to provide school dinners with legal nutritional requirements. I am sure that we all can think of many other examples from our different countries and in the work of our respective foundations are doing. The second important general Islamic legal and ethical principle which defines the function of a foundation in Islam is the principle of Makhbashi or the five necessary objectives of Islam. From all the schools of Islamic law or almadahibur almah, discussed these 5 objectives in greater details. However, this is not the time or place for me to provide such greater details for this topic. I will

Function of a Foundation

only mention them here briefly and also explain how I believe they define the function of a foundation. 04:06:12 is a prominent andalucian Islamic jurist, theologian and philosopher of law whose ideas on Sharia have been influential and central to modern debates on Islam and society. Well written in his Alimuvaffakat, a seminar text of Islamic law, le adijdad. The Omar, indeed all religious traditions unanimously agree that divine law was a reviewed to preserve the 5 necessary objectives which are faith, life, family, property and intellect. According to Ashadibi, such universal principles of 5 necessary objectives are not unique to Islam or the Quran but can also be found in other religious traditions such as Judaism and Christianity. And according to the influential and prominent 13th century Islamic Jurist 04:07:24 in his book the major principles, he mentioned the necessary 5 objectives can be established and known through human reason and human nature. In other words, ladies and gentlemen, some of the 5 necessary objectives are shared by all human beings whether with a Jewish, Muslim, Christian or no particular religious faith. For us Muslims, the preservation of 5 objectives is necessary and mandatory. And according to the first ethical and legal principle I cited at the beginning of my talk, the method and means to establishing these 5 necessary objectives also become mandatory duties and functions of Islamic foundations. I and many other Islamic scholars do not believe that these 5 necessary objectives are limited to the rhyme of Islamic laws. In fact they are Islamic evidence from Islamic texts that in common areas, beyond what we traditionally think of the law. Thank you very much.

BİR VAKFIN İŞLEVİ
Yidi WADI
Suudi Arabistan Medine Üniversitesi – ZİMBABVE

Bizleri toplum içerisindeki vakıfların işlevlerine odaklanmamızı sağlayan dünyanın en büyük ekonomik, sosyal ve politik zorluklarla karşı karşıya kaldığı şu zamanlarda, benim de çok ilgimi çeken böyle önemli bir konu hakkında konuşmak üzere bu mükemmel ve güzel ülkeye davet edildiğim için onur duydum. Baylar ve bayanlar, vakıf fikri insanlık medeniyetinin kendisi kadar eski olmasına rağmen özellikle üç İbrahim geleneğinin öğretilerinde bulunabilir: Musevilik, Hristiyanlık ve İslamiyet. Tam olarak da Türkiye’de burada Osmanlı döneminde Müslümanlar için sonunda vakıf fikri harekete geçirildi. Bundan dolayı bu konferansın Türkiye’de düzenlenmesi son derece yerinde bir karar olmuş. Bana ayrılan bu birkaç dakika içerisinde Müslüman bilim adamı olarak kendim için size bir vakfın işlevlerinin genel İslami hukuki ve etik ilkeler olmak üzere iki önemli ilke kapsamında tanımlandığını anlatmak isterim. Birinci ilke; zorunlu bir görevin ve sorumluluğun spesifik yöntem veya yollar benimseme dışında gerçekleştirilememesi durumunda o yöntemin de zorunlu olacağı anlamına gelmiş şu adı kötü çıkmış genel meşru vecizedir. İslam hukukçuları ve bilim adamları sıklıkla bu genel ilkeyi sadece dini ritüellerle ve ibadet ile sınırlı tutmaya çalışmaktadır. Ancak Araplar, özellikle erkil yani erkek anlamına gelen ve dil bilim açısından genellikle M olan Ma da kapsam içindedir. Bundan dolayı dini ritüellerin ötesindeki diğer etkinliklere de uygulanır. Örneğin, eğitim ve bilgi incelemesi aşaması; İslamiyet’te zorunlu bir eylemdir. Ancak okul mobilya ve binalarının sağlanması kendisi içerisinde zorunlu eylem olmaktan çok zorunlu eylemin oluşturulması için bir araçtır. Artık eğitim aşamasının ve dağıtılmasının okul binaları ve mobilyası olmadan uygun bir şekilde gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığı bir çağda ve toplulukta yaşadığımızdan dolayı bu maddelerin sağlanması, İslami kanun ve etiğine göre zorunlu eylemdir. Örneğin, Britanya gibi bir ülkede İngiliz kanunlarına göre eğitimin sağlanması zorunludur. Pek çok çocuğun açlıktan dolayı eğitime konsantre olamadığı veya tamamıyla katılmadığı ortaya çıktığında İngiliz hükümeti; yerel makamlarını yasal beslenme gerekliliklerini karşılayacak şekilde okulda akşam yemekleri vermeleri konusunda zorunlu tuttu. İlgili vakıflarımızın yapmakta olduğu çalışmalarla ilgili pek çok ülkeden pek çok başka örnek daha bulabileceğimizden eminim. İslamiyet’te bir vakfın işlevini tanımlayan ikinci önemli genel İslami hukuki ve etik ilkesi; Makâsıdu’ş-Şerîa denilen İslam’ın beş temel hedefidir. İslami hukuk fakültelerinin tamamı bu 5 hedefi çok daha ayrıntılı bir şekilde ele aldı. Ancak bu konu ile ilgili daha fazla ayrıntı vermenin ne zamanı ne de yeridir. Ben sadece bunları kısaca değineceğim ve bunların vakfın fonksiyonunu nasıl tanımladığını açıklamaya çalışacağım. Çok önemli İslam hukukçusu, din adamı ve şeriat hakkındaki düşünceleri İslam ve toplum üzerine yapılan modern tartışmalarda etkili ve bu tartışmaların ana damarını oluşturan kanun filozofudur. Çok iyi yazılmış Alimuvaffakat’ında “le adijdad” başlıklı İslami kanunla ilgili seminer metni yer almaktadır. Gerçekten de Ömer; tüm dini geleneklerin oy birliği ile kabul ettikleri gibi ilahi kanunlar 5 temel ilke olan iman, yaşam, aile, mülkiyet ve akıl ilkelerini koruyacak şekilde gözden geçirmiştir. Ashadibi’ye göre bu evrensel olan 5 temel ilke sadece İslam’a ve Kuran’a özgü bir şey değildir; aynı zamanda Hristiyanlık ve Musevilik gibi diğer dini geleneklerde de

Bir Vakfın İşlevi

bulunabilir. Ve etkili ve önemli bir XIII. yüzyıl İslam Hukukçusu temel ilkeleri işlediği kitabında 5 temel ilkenin insan aklıyla ve insan yapısı ile oluşturulabileceğini ve bilinebileceğini belirtmiştir. Diğer bir ifadeyle, baylar ve bayanlar, 5 temel ilkenin bir kısmı; ister Musevi olsun, ister Müslüman olsun, ister Hristiyan olsun ya da isterse belli bir dini imanı olmayan kişi olsun, tüm insanlar tarafından paylaşılır. Biz Müslümanlar için bu 5 ilkenin korunması gerekli ve zorunludur. Ve konuşmamın başında belirttiğim ilk etik ve meşru ilkeye göre bu 5 temel hedefin oluşturulması için gerekli yöntem ve yollar da İslami kuruluşların zorunlu vazifeleri ve fonksiyonlarıdır. Ben ve pek çok diğer İslam bilim adamı; bu 5 temel ilkenin İslam hukuku dizeleri ile sınırlı olmadığına inanıyoruz. Aslında genel olarak kanun olarak düşündüğümüz ortak alanlarda İslami metinlerden alınan İslami kanıtlar vardır. Çok teşekkür ederim.